

FØROYSK VIÐURSKIFTI

Uppskotið um yvirtøku av útlendingaøkinum hevur ligið í Løgtinginum í 10 ár.

31. desember – Í nýggjársrøðu boðar løgmaður frá, at hann ynskir at bjóða flóttafólki friðskjól í Føroyum.

31. desember – Jørgen Niclasen heldur ikki, at Føroyar eru búnar at taka í móti flóttum.

2. januar – Gunnvør Balle tosar fyri yvirtøku av útlendingaøkium

3. januar – Føroyska Amnestysty deildin er fegið um ætlanirnar, men ilskast inná, at eingin ítøkilig tilgongd er skipað. Trupulleikin er viðurkendur, men ikki viðgjørður, halda tey.

3.–8. januar – fleiri leggja upp í kjaki umvegis lesarabrøv og viðmerkingar til greinar um evnið á in.fo. Flestu teirra staðfesta, at tey ikki vilja hava fólk við muslimskari trúgv at koma til Føroya, og fyrihalda seg sera atfinningarsamt mótvegis møguligari upptøku av flóttum í Føroyum.

Løgmaður heldur nýggjársrøðuna 2014

Mynd: KvF

6.–7. januar – Bæði formaðurin í Havnar Arbeidsmannafelag, og sami í Havnar Handverkarafelag, mæla til strangar reglur fyri útlendingar í Føroyum. Heldur skulu vit hjálpa føroyingum, halda teir.

7. januar – Maud Wang Hansen, forkvinna í Føroya Pedagogfelag sigur seg vera skelkaða av harða orðaskiftinum, sum tekur seg upp í Føroyum.

9. januar – Brandur Sandoy, tingmaður fyri Fólkaplokk, vil hjálpa neyðstøddum, og fegin hava arbeidsamar útlendingar til Føroya, tó ikki flóttar. Hann sigur vandan vera, at hesi sympatisera við Islamskan Stat.

11. januar – Eivin Jacobsen, tingmaður fyri Sambandsflokk, finst at Brandi Sandoy, og sigur, at ein ikki skal lata seg stýra av ræðslu mótvegis ekstremistum, tá

ið tað snýr seg um at hjálpa neyðstøddum.

12. januar – Edmund Joensen, fólkatingslimur fyri Sambandsflokk, heldur ikki at tað er fíggjarliga forsvarligt at taka móti flóttafólki í Føroyum.

12. januar – Helgi Abrahamsen, tingmaður fyri Sambandsflokk, finst eisini at 'antin øll ella eingin' kjakinum viðvíkjandi flóttar

fólki. Hann heldur, at millumloysnin eigur at finnast.

13. januar – Johan Jacobsen, fulltrúi á danska útlendingastýrinum, sigur, at føroyska kjakið hevur skeiva fatan av hvørji flóttafólk kunnu koma. Sambært danskari lóggávu, eru tað ikki bert tey, sum eru verst fyri við størsta tørvi á viðgerð, og tiskil kostnaðarmiklast, sum koma. Sambært honum, ber til at fáa flóttar til Føroya, ið eru rímliga væl fyri.

14. januar – Løgmaður og Vinnumálaráðharrin siga seg vera sinnaðar at seta kanningararbeiði í verk fyri at útgreina flóttafólkaspuvingin.

15. januar – Heini Olsen, sum hevur arbeitt saman við muslimum í samfull 16 ár, finst at harða føroyska orðadráttinum móti muslimum. Hann heldur, at muslimar av órøttum verða lastaðir fyri gerðirnar hjá fáum yvirgangsmönnum.

Fólkahagtøl í Føroyum

Hyggja vit at fólkasamansetingini í Føroyum, gerst skjótt greitt, at tey eru ógvuliga fá í talið, sum ikki eru føroyingar ella hava norðurlenska bakgrund. Vegna høga talið av føroyskum lesandi í Danmark, og føroyingum í Danmark annars, er heldur ikki óhugsandi, at fleiri av teimum 3.459 føddu í Danmark hava føroysk foreldur.

Føroyingar, danir og grønlandingar hava allir sama ríkisborgaraskap, og sostatt eru ikki færri enn 47.026 fólk, sum hava sama danskan ríkisborgaraskap í Føroyum – svarandi til heili 97 prosent av føroysku íbúgvunum.

Størsti bólkurin av tilfluttum – fyrriuttan danir – eru eisini norðurlendingar. 227 av teimum búsitandi í

Føroyum eru fødd í Íslandi, 161 í Noregi og 156 í Grønlandi. Hyggja vit út um norðurlond, so er størsti bólkurin teir 117 filipsbúgvavnir og teimum á baki eru teilendingar við 104 fólku.

Tey eru sostatt einans 1.573 í tali, sum hava ríkisborgararætt uttan fyri danska ríkisfelagsskapin – ella, einans trý prosent. Samanborið við norðurlandsku grannalondini hjá Føroyum, so hava vit nógv færri útlenskar ríkisborgarar, og munnu Føroyar, á henda hátt, helst teljast millum mest einsháttaðu – ella homogenu – samfeløg í heiminum.

Innan sosialvísindi, er greitt, at einsháttað samfeløg, har flestu íbúgvavnir tosa sama mál, hava somu mentanarsøgu og uppaling eisini fáa eina meira einsháttaða lívs-, etiska- og moralska áskoðan. Tiskil er ein av vandunum í slíkum samfeløgum, at fólk av øðrvísi uppruna hava trupult

við at finna seg til rættis. Eisini er sannlíkt, at tey, sum búgva har framanundan eru meira xenofobisk – ella, vísa størri fremmandaræðslu – enn íbúgvar í samfeløgum, sum hava eina fjølbroyttari fólkasamanseting. Tað er vanligt, at ein innrás av fremmandum somuleiðis verður tulkað sum ein mink-an av egnari mentanarsamanseting. Altso, eru sannlíkindi, at íbúgvar í einum einsháttaðum samfelagi onkursvegna stúra fyri, at tey fremmandu koma at broyta fólkasamansetingina í so stóran mun, at tey síggja fyri sær, at siðvenjurnar fara at hvørva. Við øðrum orðum, førkast kjaki yvir á ein spurning um tolsemi mótvegis fjølbroytni.

Í kjalarvørrinum av vaksandi undirtøku fyri viðgongdum-høgra flokkum til ES valið, ið høvdu ein avmarkandi politikk mótvegis fremmandafólki, varð týska Nora Langenbacher sett at

útgreina hesi viðurskiptini í 2011. At slaka rættindini hjá fólki vegna uppruna, brek, átrúnað, málsliga dygd, politiska áskoðan ella kynsliga sannføring er nevniliga í stríð við virkandi manna-rættindini í ES.

Sambært kanningin, hildu áleið helvtin av øllum evropearum, at tað vóru ov nógvir tilflytarar í teirra landi, og fleiri enn helvtin skýrdu Islam fyri at vera ein intolerantan átrúnaða. Arbeidsbólkurin, ið orðaði ES frágreiðingina, sigur tað vera greiðan samanhag millum tolsemi mótvegis tilflytarum og fólki, sum hevur samband við tilflytararnar. Við øðrum orðum eru tey, við týttum sambandi við tilflytarar, og hava lættari við at seta álit á onnur umframt jaliga hugsan mótvegis fjølbroytni, eisini tey, sum sýna størst tolsemi.

Fólka-hagtøl í grannalond-unum

Ísland

325.671 íbúgvar 1. januar 2014.
22.744 við øðrum enn íslenskum ríkisborgaraskapi. Altso nærum 7 prosent av íbúgvunum eru ikki íslenskir ríkisborgarar. 20-30 flóttafólk fáa friðskjól um ári.

(Kelda: static.is og Integrasjonsálitið 2011)

Danmark

5.627.235 íbúgvar 1. januar 2014.
476.059 tilflytarar vóru í Danmark 1. januar 2014. Altso nærum 8,5 prosent av íbúgvunum vóru ikki danskir ríkisborgarar. 3.500 av hesum vóru flóttafólk.

(Kelda: Danmarks Statistik)

Svøríki

9.737.521 íbúgvar 31. oktober 2014.
2.001.900 tilflytarar vóru í Svøríki 31. desember 2013. Altso 20,5 prosent av íbúgvunum vóru ikki svenskir ríkisborgarar. 54.259 av hesum vóru flóttafólk.

(Kelda: Statistiska centralbyrån)

Noreg

5.109.056 íbúgvar 1. januar 2014.
633.110 tilflytarar 1. januar 2014. Altso góð 12,4 prosent av íbúgvunum vóru ikki norskir ríkisborgarar. 9.328 av hesum vóru flóttafólk.

(Kelda: Utlendingsdirektoratet og Statistisk sentralbyrå)

48.599 íbúgvar

42.916 fødd í Føroyum

3.459 fødd í Danmark

227 íslendingar

161 normenn

156 grønlandingar

117 filipsbúgvar

104 teilendarar